

M E S T O R O Ž Ň A V A

Pre zasadnutie
Mestského zastupiteľstva
v Rožňave dňa 25.02.2016

K bodu rokovania číslo:

Názov správy:

Košický samosprávny kraj – zapojenie sa do programu o technickú pomoc „ELENA“

Predkladá: JUDr. Erika Mihaliková prednostka MsÚ	Návrh na uznesenie: Mestské zastupiteľstvo v Rožňave
Prerokované : Vo finančnej komisii dňa 11.02.2016	A/ s c h v a ľ u j e
Vypracoval : Ján Lázár	1. pristúpenie k Žiadosti Košického samosprávneho kraja o technickú pomoc „ELENA“ financovanú cez grant z programu Inteligentná Európa – CIP (ďalej len „grant Elena“)
Materiál obsahuje: Dôvodovú správu	2. spolufinancovanie oprávnených výdavkov „grantu Elena“ vo výške 10 % technickej pomoci zodpovedajúcej podielu vo vzťahu k plánovaným investíciám, a to v období predpokladaného trojročného trvania implementácie „grantu Elena“
	3. zabezpečenie vyhlásenia verejného obstarávania a podpisu zmluvy s dodávateľom v období do troch rokov od podpisu zmluvy o „grant Elena“ a následnú realizáciu

	<p>naplánovaných investícií</p> <p>4. poskytovanie súčinnosti a dodržiavanie časového harmonogramu, vrátane určenia zodpovednej osoby pre spoluprácu s Košickým samosprávnym krajom, projektovými partnermi (RegioEnergy n.o.) a implementačnou jednotkou.</p> <p>U k l a d á</p> <p>Zabezpečiť zaslanie uznesenia na KSK</p> <p>Z: prednostka MsÚ T: do 5 dní po schválení MZ</p> <p>B/ n e s c h v a ľ u j e</p>
--	---

DÔVODOVÁ SPRÁVA k materiálu

Košický samosprávny kraj – zapojenie sa do programu o technickú pomoc „ELENA“

Legislatívne východiská:	
Prijaté uznesenia MZ a ich realizácia:	
Hospodársky a finančný dopad na rozpočet mesta:	
Nároky na pracovné miesta:	
Súlad návrhu na uznesenie s právnymi predpismi SR:	

V rámci Stratégie Európa 2020 sa Slovensko zaviazalo od roku 2014 do roku 2020 dosiahnuť kumulatívne úspory energie 26 565 GWh. Určenie cieľa v oblasti úspor energie predpisuje smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, ktorá bola do slovenskej legislatívy transponovaná postupne viacerými zákonmi. Najvýznamnejšími sú zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike, konkrétne jeho novela č. 100/2014 Z. z., a predovšetkým zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti, ktorý nahradil zákon č. 476/2008 Z. z. o efektívnosti pri používaní energie.

Hlavná zmena spočíva v tom, že na rozdiel od minulosti Európska únia prostredníctvom smernice prikazuje riešiť otázku energetickej efektívnosti oveľa podrobnejšie a vo všetkých oblastiach. Zákon o energetickej efektívnosti sa preto už nezaobera len konečnou energetickou spotrebou, ale celým energetickým reťazcom, vrátane premeny, prenosu, prepravy, distribúcie a spotreby energie vo všetkých oblastiach hospodárstva.

Ciele EU2020: agenda „3x20“ v oblasti energetiky a ochrany klímy Európskeho spoločenstva:

- 20% zvýšiť energetickú efektívnosť
- 20% zvýšiť podiel OZE v rámci energetického mixu
- 20% znížiť emisie CO₂

Ciele EU2020 v oblasti energetiky nebudú dosiahnuté bez aktívneho zapojenia obcí, miest a regiónov vybavených potrebnou kapacitou a podpornými mechanizmami, keďže miestne samosprávy zohrávajú kľúčovú rolu pri zmierňovaní dôsledkov zmeny klímy (asi 80 % spotreby energie a emisií CO₂ súvisí s aktivitami v rámci miest). Úlohu miest a regiónov zvyčajne aj energetická politika EU (Energetická stratégia 2011-2020; Akčný plán EE; SET – Pláne SmartCities)).

Európska únia prostredníctvom viacerých mechanizmov, programov a finančných nástrojov (fondov) podporuje obce, mestá, mikroregióny, vyššie územné celky v snahe dosiahnuť

energetickú bezpečnosť únie ako celku i jednotlivých miestnych aktérov samostatne s cieľom znížiť množstvo skleníkových plynov, znížiť energetickú náročnosť verejných a súkromných budov a tiež zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov na výrobe elektrickej energie. Jednou z najväčších prekážok pri realizácii opatrení v oblasti energetickej efektívnosti na miestnej a regionálnej úrovni je potreba počiatočných investícií a preto je potrebné využívať každé opatrenie prijaté na úrovni EÚ, ktoré náležite zohľadňuje dôsledky pre miestne samosprávy a regióny a ich rozpočtové obmedzenia. V ostatných rokoch bolo preto zo štruktúr iniciovaných viacerou podporných programov. Jedným z nich je aj ELENA (European Local ENergy Assistance) implementovaná Európskou komisiou (DG ENERGY) v spolupráci s EIB a financovaná cez „Intelligent Energy Europe“ program (Inteligentná Energia Európa).

Základné charakteristiky programu:

- technická asistencia je zameraná na prípravu kvalitných investičných programov v mestách a regiónoch v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie (obnova budov, integrácia obnoviteľných zdrojov energie, centrálné zásobovanie teplom a chladom - CZT, kombinovaná výroba elektriny a tepla - KVET, mestská hromadná doprava, inteligentné siete...atď.
- oprávnenými nákladmi sú štúdie uskutočniteľnosti, trhové prieskumy a analýzy, štruktúrovanie investícií, business plány, energetické audity, príprava a manažment procesu verejného obstarávania a príprava zmlúv, novo zamestnaní pracovníci pridelení špecificky na prípravu relevantného investičného programu
- ELENA pokrýva do 90% oprávnených nákladov
- max. trvanie projektu podporeného cez ELENA: 3 roky
- výhody: investičný program má väčšie šance na získanie zdrojov z finančných inštitúcií (vrátane EIB), znížené transakčné náklady, zlepšená «bankabilita» projektov

Predmetom projektu ELENA bude vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, štúdií energetickej efektívnosti budov a energetického auditu, projektovej dokumentácie a verejného obstarávania pre budúce investície v niekoľkých oblastiach znižovania energetickej náročnosti a zvyšovania energetickej efektívnosti budov v správe partnerských miesta a obcí, s cieľom zvýšiť energetickú efektívnosť pri nasadení obnoviteľných zdrojov energie na strechách, vybudovania fotovoltického zdroja energie a riešenia úsporného verejného osvetlenia v mestách a obciach.

Na pripojenie sa mesta do programu ELENA je potrebné uznesenie mestského zastupiteľstva. Zároveň je nutné zaslať potrebné podklady k určeniu základných údajov k budovám, s ktorými uvažujeme, že by mali byť podporované cez program ELENA.

Príloha č. 1 : Pracovné stretnutie k Programu technickej pomoci ELENA

Komisia:	Termín zasadnutia:	Uznesenie:
Sociálna, zdravotná a bytová:		
Ochrany verejného poriadku:		
Cestovného ruchu a regionálnej politiky:		
Vzdelávania, kultúry, mládeže a športu:		
Výstavby, územného plánovania, životného prostredia a mestských komunikácií:		
Finančná, podnikateľská a správy mestského majetku:	11.02.2016	<p>Finančná komisia po prerokovaní predloženého materiálu odporúča MZ schváliť:</p> <p style="padding-left: 40px;">pristúpenie k Žiadosti Košického samosprávneho kraja o technickú pomoc „ELENA“ financovanú cez grant z programu Inteligentná Európa – CIP (ďalej len „grant Elena“)</p> <p style="padding-left: 40px;">spolufinancovanie oprávnených výdavkov „grantu Elena“ vo výške 10 % technickej pomoci zodpovedajúcej podielu vo vzťahu k plánovaným investíciám, a to v období predpokladaného trojročného trvania implementácie „grantu Elena“</p> <p style="padding-left: 40px;">zabezpečenie vyhlásenia verejného obstarávania a podpisu zmluvy s dodávateľom v období do troch rokov od podpisu zmluvy o „grant Elena“ a následnú realizáciu naplánovaných investícií</p> <p style="padding-left: 40px;">poskytovanie súčinnosti a dodržiavanie časového harmonogramu, vrátane určenia zodpovednej osoby pre spoluprácu s Košickým samosprávnym krajom, projektovými partnermi (RegioEnergy n.o.) a implementačnou jednotkou.</p>

Príloha č. 1

Pracovné stretnutie
k Programu technickej pomoci ELENA
(European Local ENergy Assistance)
„ Energetický región Košice“ (ENREKO)
10. november 2015
Košický samosprávny kraj, RegioEnergy n.o.

Energetika a zmena klímy v mestách

- mestské oblasti tvoria 70-80 percent spotreby energie a emisií CO2 v EÚ
- existuje značný potenciál pre investície do energetickej efektívnosti (EE) a obnoviteľných zdrojov energie (RE) v mestách
- niektoré mestá v EÚ už začali sústrediť svoje investície do programov v týchto oblastiach, a to najmä v oblasti efektívnosti budov pri vytvorení partnerstva so spoločnosťou poskytujúcou energetické služby v ESCOs

Základné požiadavky pomoci pre mestá s ohľadom na EE/RE

1. dosiahnuť širokú škálu zámerov programu

- vypracovať niekoľko malých projektov a ich súčet vytvorí jeden spoločný - štandardný prístup

- prilákať pozornosť investorov

2. program realizovať ako jeden celok

- podpora prípravy projektov = ELENA a jej nástroje

3. dostupnosť pre konkurenčné financovanie

- efektívne využívanie grantov – kombinácia grantov

a pôžičiek

- EIB môže poskytovať finančné prostriedky

E L E N A

- program **technickej asistencie**, poskytuje granty mestám, obciam, regiónom a entitám konajúcim v ich mene, do 90% oprávnených nákladov, a to na **prípravu a realizáciu** investičných programov/projektov EE and OZE v rámci ich teritórií

- minimálny multiplikačný faktor 20**

- financovaná z programu Inteligentná Energia Európa, otvorená výzva

- žiadosti zasielané priamo EIB

Všeobecné ciele:

- pomáhať pri prechode z prípravy akčných plánov až k investíciám

(zvyčajne pre hodnoty vyššie ako 50 mil. EUR)

- podpora programov, ktoré sú využiteľné i v ďalších regiónoch či mestách

- rozšírenie používania inovačných techník a prístupov

- súčasný rozpočet z prostriedkov ELENY je cca 15 miliónov EUR ročne

E L E N A

Technická pomoc:

•**Podpora miestnych a regionálnych subjektov:**

•**Doplňkový personál**

•**Technické štúdie**

•**Príprava výberového konania**

•**Finančné štruktúrovanie**

Investičný program:

•**EE a RE pre verejné a súkromné stavby**, verejné osvetlenie a dopravné svetelné siete, fotovoltika, kúrenie / chladenie

•**Účinnější systém mestskej dopravy**, vysoko účinné autobusy, elektricky poháňané automobily, logistické zlepšenie;

•**Miestne energetické zariadenia, ktoré podporujú EE a RE**, inteligentné siete, infraštruktúra pre dobíjanie elektricky poháňaných vozidiel, informačné a komunikačné technológie a pod.

Oblasti podpory ELENA

EE a RE pre verejné budovy :

- Verejné budovy (RE), vrátane sociálneho bývania
- Pouličné osvetlenie a svetelné dopravné systémy
- Vykurovanie alebo chladenie založené na princípe kombinovanej výroby tepla a elektriny (CHP) alebo výroby energie z obnoviteľných zdrojov
- Malé kogeneračné systémy pre budovy

Pre dopravu :

- Špičkové EE autobusy, vrátane hybridov
- S elektrickým pohonom alebo s nízkym obsahom uhlíka
- Zníženie emisií automobilov, vrátane technológií na uľahčenie ich zavádzania
- Logistika dopravy v mestských oblastiach

Pre infraštruktúru :

- Inteligentné elektrické rozvodné siete
- Informačné a komunikačné technológie
- Energeticky efektívna mestská infraštruktúra
- Kombinovaná doprava
- Infraštruktúra pre integrovanie väčšieho množstva energeticky účinných vozidiel

Finančná podpora zo zdrojov EU

✓ Inteligentná energia pre Európu (Intelligent Energy – Europe Programme)

✓ **ELENA (European Local ENergy Assistance facility) – technická podpora**

• - **ELENA-EIB - v spolupráci s Európskou Investičnou Bankou (EIB)**

• - ELENA – KfW - v spolupráci s nemeckou bankou KfW

• - ELEBNA – CEB – v spolupráci s Council of Europe Bank

✓ Európsky Fond Energetickej Efektívnosti (EEEF)

✓ Štrukturálne fondy EU

✓ Concerto, Smart Cities

Dohovor primátorov a starostov

aplikuje Ciele EU2020 agendy „3x20“ v oblasti energetiky a ochrany klímy Európskeho spoločenstva do života:

- o 20% zvýšiť energetickú efektívnosť
- o 20% zvýšiť podiel OZE v rámci energet. mixu
- o 20% znížiť emisie CO₂

www.dohovorprimatorovastarostov.eu

Dohovor primátorov a starostov (do roku 2020)

Po prijatí klimatického a energetického balíčka EÚ v roku 2008 EK začala iniciatívu Dohovor primátorov a starostov s cieľom oceniť a podporiť snahy orgánov miestnej samosprávy pri realizácii politik udržateľnej energetiky. Miestne samosprávy zohrávajú kľúčovú rolu pri zmierňovaní dôsledkov zmeny klímy, najmä keď uvážime, že 70-80 % spotreby energie a emisií CO súvisí s aktivitami v rámci miest.

Dohovor primátorov a starostov:

- výnimočný model viacúrovňovej správy pre jeho jedinečné vlastnosti
- jediné hnutie svojho druhu mobilizujúce miestnych a regionálnych aktérov smerom k splneniu cieľov EÚ

Nový integrovaný Dohovor primátorov a starostov o klíme a energii – do r. 2030

Iniciatíva integruje pôvodný Dohovor primátorov a starostov (znižovanie emisií CO₂) a Dohovor Mayors Adapt (prispôsobovanie sa klimatickým zmenám)

3 piliere:

- zvyšovanie EE a využívanie OZE
- posilňovanie schopností adaptovať sa na neodvratné klimatické zmeny
- znižovanie produkcie CO₂ a udržanie glob. otepľovania pod 2°C

Od 1. novembra 2015 – nový typ Akčného plánu:

– nie **SEAP** (Akčný plán udržateľnej energie), ale **SECAP** (Akčný plán udržateľnej energie a klímy)

Elena sa týka iba SEAP = technická pomoc na investície týkajúce sa znižovania emisií CO₂, zvyšovania en. efektívnosti a podielu OZE

3 zásadné fázy Dohovoru

Krok 1: Pristúpenie k Dohovoru (dobrovoľné):

- vytvorenie adekvátnych administratívnych a technických štruktúr
- inventarizácia emisií CO₂ a spracovanie „**Akčného plánu**“ so zapojením lokálnych partnerov

Krok 2: Schválenie Akčného plánu samosprávou:

- realizácia Akčného plánu
- monitoring a spätná väzba

Krok 3: Implementačný reporting (každé 2 roky)

Regionálna platforma Dohovoru primátorov a starostov v KSK

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ bude:

- iniciátorom, zakladateľom a trvalým koordinátorom Regionálnej platformy v Košickom kraji
- sprostredkovať vzájomnú komunikáciu, odovzdávanie informácií a šírenie pozitívnych skúseností medzi partnermi projektu
- umožňovať transfer možnej aplikácie a realizácie pilotných projektov, resp. uplatňovania nových investičných mechanizmov

KSK a ZÁSTUPCOVIA MIEST budú:

- cieľová realizačná skupina
- signatármi
- hlavnými prijímateľmi informácií i organizačnej a finančnej podpory
- realizátormi programových cieľov Dohovoru (vlastné projekty)
- sa podieľať na transfere negatívnych i pozitívnych skúseností

Úlohy KSK a partnerov v projekte ENREKO

KSK :

- žiadateľ o podporu z Programu technickej podpory ELENA
- koordinátor a gestor
- konečný príjemca pomoci

Mestá : (zmluva o partnerstve s KSK)

- partneri
- koneční príjemcovia pomoci

Proces predkladania žiadosti

V dvoch krokoch:

Predbežná prihláška - ak je hodnotenie kladné, môže sa pripravovať úradná žiadosť

Úradná Žiadosť:

- príjem žiadosti EIB
- prípadné dožiadanie si informácií EIB
- návrh hodnotenia od EIB
- schválenie žiadosti Európskou komisiou
- po schválení návrhu EK zahájenie rokovaní o zmluve so žiadateľom
- podpis dohody o financovaní EIB a príjemcu
- začatie prevádzky rozvojového projektu / technickej pomoci

(zriadenie implementačnej jednotky pri KSK)

Charakteristika Zmluvy ELENA

•**doba trvania - maximálne 3 roky, spolufinancovanie 90% EIB a 10% žiadateľ**

•**predpokladaný rozsah pomoci: 1 - 2,5 mil. Eur**

•prílohy:

–popis pracovného programu pre rozvoj služieb projektu a plánované investície, vrátane míľnikov a kritických bodov s cieľom dosiahnuť požadovaný efekt

–predbežný rozpočet

–požiadavky na podávanie správ

•časový rozvrh platieb - dotácie:

–**40%** na začiatku

–**30%** po potvrdení priebežnej správy

–**30%** po overení záverečnej správy

•správy o postupe prác - každých 6 mesiacov

•priebežná správa (zvyčajne po 18 mesiacoch)

–technická asistencia a investičný program

•záverečná správa (zvyčajne 1 mesiac po dokončení prác)

–vzťahuje sa na celé obdobie

•**dôkaz, že požadovaný efekt je dosiahnutý (pákový efekt 20-násobok vo forme budúcich investícií)**

Súčinnosť pri príprave Žiadosti

- Žiadosť vypracováva RegioEnergy, n.o.

- Od KSK a partnerských miest sa očakáva:

- súčinnosť pri definovaní potrieb (návrhy, potreby v zmysle možností ELENA ...)

- predloženie hodnovernej dokumentácie k stanoveniu spotrieb a budúcich úspor (faktúry, výkazy o spotrebe...)

- predložiť vypracované rozvojové dokumenty miest - PRM a PHSR VÚC KSK resp. iné rozvojové dokumenty z oblasti energetiky, životného prostredia a inovácií

Súčinnosť pri príprave Žiadosti

požiadavka na zapojené subjekty:

- určiť **zodpovednú osobu** znalú v oblasti energetiky resp. životného prostredia pre komunikáciu so spracovateľom žiadosti ELENA

-**rešpektovať schválený časový harmonogram** a dodávanie podkladov v stanovenom čase z dôvodu veľkého rozsahu spracovávaných dát

-v časovom horizonte do konca novembra vyjadriť svoje rozhodnutie o prístupí k projektu ELENA ako partner (čo najskôr) – nutný súhlas MsZ (formulácia uznesenia o prístupí a spolufinancovaní bude mestám zaslaná)

Kontakty

Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia

Úrad Košického samosprávneho kraja

Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

RNDr. Milan Husár, 055-6196662, milan.husar@vucke.sk

Kancelária: Magnezitárska 10, 04013 Košice

Ing. Peter Lukošik, 0948 224 626 (vo veciach bilancie energie)

Ing. Ivan Hovorka, PhD., 0907 461 916 (vo veciach OZE)

Ing. Dana Jenčová, 0915 942 434 (vo veciach zmluvných a ekonomických)

lukosik@cityenergy.sk hovorka@cityenergy.sk jencova@mediinvest.sk